

Tomaž
Šalamun **Pesmi**

1
KRALJ LEAR Poznate tega plemenitega gospoda, Edmund?
Vedno je bilo videti kako želva spi
Vojvodom ne obljubljam puščav
Odtod vihar. Odtod zalimane krastače.

Kralj prihaja. Ali niso to posledice rodu, prijatelj?
Oči, izkopane oči očeta vedrih planjav
Nebo čez žabo. Nebo čez divjo mater.
Naše ladje so preštete. Kralj prihaja.

Morda soj. Morda vretje. Morda vnuki
Lear, Cornwall, Albany, Goneril, Regan, Cordelia in spremstvo
Ne vidim morja nič okrog nas samih
Vidim okrog nas samih smrt

Kdo ve? Od koga so postave?
Od kod libelule odločajo o strelcih svobodnih rok?
Kdor je bil prvi rojen bo pognal sum
Sir, moja ljubezen je veličastnejša kot ljubezen narave

Narejena sem iz belega blaga
Belo blago je narejeno, da se svetlika v soncu
Svetlikanje sonca slepi pogled
Ljubezen se potika okrog kot siva plesen

Hočem odgovor za zalivanje moči
Za zalivanje ladij in govorite za zalivanje bark
Zalivanje veličanstvo
Krop?

Led.
Led?
Led.
Led. Led kali led. Vkrcaj se.

Kri in prepada in krvi prepada
Prepada in krvi in prepada kri
Prepada krvi in na prepada kri duše
Trgam enakonočje ko izrekam sad. Jeleni, Gloucester!

Jeleni, Kent! Gore so narejene. Veter je narejen.
 Ogenj je narejen. Vata je narejena. Otroci so narejeni
 Usta so narejena. Okna so narejena. Gorski zrak je narejen
 Bucika, mala bucika je narejena

2
 SRCE zgubljam prepade bran
 KATARINE SIENSKE stičič okopov
 vrt je snop zavarovan
 škrlatna rana

usta utrjena
 ščiti nas nikodemov kruh
 voda in mirta

BESEDA oble ploskve
 polja morja
 skozi potop utre drevo

striže kontinuiteta dar
 lebdi srebro

tu jasna zveza
 razruši zvon
 in izgovori ime boga
 opozori in napove bojišče
 klone

MORNAR norost in zrelost gore jaše
 kopje mak zgubi
 opaše 'belo luč mornar in spi

utrga cvet in cvetu svet
 zariše luč in mraku breg
 odpre nebo in čaka lep oklepe strun
 strast in milino

GÓNGORA góngora, perla católica doliente
 raztrgan strup

córdoba
 emajli zlatih puščic institucij

kako ti beli
 med otavo zrasli loki sijejo
 kako se valijo priganjači, kosci

tu spi nosorog, porfir
 tu zavoha naravo:
 zbija jo v post

Oblastnik

(Odlomek)

Aaron
 Berg

Nato so posedli ob veliki, težki mizi.

Okrogli.

Dobili so občutek, da se vrte.

Dva natarja sta prinesla pladenj s konjaki in likerji.

S tihimi glasovi, dišeča po vaniliji, sta obiskovala goste in jim smehljaje ponujala čašice. Brž ko je gost izbral, ju je obšla prava radost. Spominjala sta na stolnega kanonika, kako obhaja ministre, ki s svojimi umazanimi žreli sprejemajo jagnje, ki odjemlje grehe sveta.

Goering je spil na dušek dva francoska.

Komaj slišno je ohladil ustno svilo, zavdano s pekočino alkohola.

— Krasnoo! se je odsmehljal. Francozi so mojstri. Kar je res, je res: alkohol je francoska domena, pa siri, naša je pa železo.

Zasmejali so se.

— Železo je sveta vladar; vladaš, če vladaš, z železom, nikoli pa s sirom ali konjakom.

K vsakemu so pristopile strežajke s srebrnimi pladnji, obloženimi z rdečimi jeziki prekajenih mesnin in zelenjave.

Vsak je snel po eno, dve rezini, ju zvil ali razrezal, pognetel in komaj slišno skril v svojo telesno globočino.

Goeringa so začele izsiljevati vse sorte misli: začeti je hotel očitati Hasmoneyu, kako so Židje rodili komunizem. Kako je vse, kar je, pravzaprav prekrito semitstvo. A ni začel, ni, ker ni našel finega izhoda iz sebe, da bi se lahko znesel nad njim. Nekaj mu je zapiralo te poskuse. Ali pa . . . Nekaj je v zraku, kar še ni bil zaznal. A bo, brez skrbi, bo.

Moshe je čutil, kako gre Goering vanj. Samo vanj.

Na mizi so gorele sveče in zapletale obraze v sence najrazličnejših dolžin in širin. Včasih je bil kakšen obraz videti, kot bi bil ujet v ribiško mrežo.

Prinašali so jedi in odnašali pojedino.

Vonji so prihajali in odhajali. Kakor ljudje.

Goering je končno zavohal, kje je korenika njegove napadalnosti: bil je lačen, in kadar ga je zmagovala požrtost, je bil zmeraj netakten. Tudi doma.